

7V7

ایده لم حمدوشنا اللهم	سوره لم یوزیمزی درگاهه
صلوات ایله درود ایلم	منزل مقصوده آندن کیده لم
از برایت نام خدای ای دل	قیله سن تا که رضا سن حاصل
حمد ایدوب نعمته هر وقتا	و بر رسولینه دما دم صلوات
نفعی یوق سوز دیک که جبار	ایلمه ایله حذر هر باری
سوز لک در جواهر اولسون	خلقه نفعی خظاهر اولسون
ایشید فلر سکا تحسین ایدر	ذکر یکی خیر ایله تزیین ایدر
دیر حدیثنده چوز اولمغینار	خلقه نفع اید اولور خیر انار
شهر انطاکیه اید وطنم	آنده بولمشیدک نما جان و نیم
بریکجه کندی اویمده ناکاه	خوابه واردم اید ما شاء الله

دیدر

دیدیلر با که نه وار سنده اگر	قویه سن دنیا ده بر یکی اثر
بر عمل فلسک اگر دنیا ده	و بر مدین خرم جسمک یاده
خبر جبار اوله تار و ز قیام	نفعنی کورمک ایله جمله انام
بر رساله کلا بت ایجاد اما	بی نظیر اولوب اوله نوید ا
بلدیره علم لغت اول منظوم	نفعنی کوره او فویان معصوم
بو قائللرین ایلر ایدم	کندیمه کاه و کمر سولر ایدم
کرچه کم منظوم لغت چو قدر	لیک اوج دیکله یازمش چو قدر
وار ایه دخی قلیلد اما	مخلط بحر ایله برارض سما
بو بنم جمله بحورم الحق	اجنبی یوق لغتنده مطلق
اگر چه چوق سولدیلا اهل لغت	شاهدک ابن فرشته لک
ذکر مستیجی اولی سوز لرن	نخفه لرنده یازوب نیچه سخن
ترک ایدر دبوین سولیدما	اولورا ولز سوز کفیل ایلدم
لغت شاهدک هم دخی حسام	فارسی ترکی بی یلر اعلام

سبحه و تحفه فدائی ابن ملک	عربی ترکی در زایل شک
عربی فارسی ترکی کبله اگر	وزن ابله نظمه کله قانی هنر
حالی پادشاه دور زمان	یعنی سلطان سلاطین جهان
خان احمد رانک چون نامی	سعدا وله هر دم آنک ایامی
تخت حکمده کی شهر و قصبه	اکثر اوج دیل له یازر کلمات
عربی فارسی ترکی سه زبان	سویشتور اوج دیلی هب تلویان
بوسبند دیلم اوج دیلم	یاسمین داخه قنبل کله
نظم بدوب بریره جمع ایدم	باری قیلور سه اگر رب غنی
خلفه نفع ابله اولام خبر آلتان	اوقیه وزن ابله صبیان آلتان
اول صبی ترک ابله اصل حبشی	اوکر نور فارسی ابله عربی
عربی یسه آنک ذاتی اگر	اوکر نور فرسیله ترکی از بر
بالکوز فارسی دیلن سونلر	عربی ترکی دیلن فهم ایلر
برلسا نیله ایکی دیلی دخی	اوکر نور سه لاله یا ابن اخ

بولغانی اوقیانلر اعنی	هب لغتلردن اولور مستغنی
ایلم جمله محور اوزره همت	سمت سمتیله لغاتینی بیات
عربی فرسی ابله ترکی نک	ایکی اوج لفظی کلور بعضینک
اوج لسانک رفی ضبط اولد	ایکی اوج لفظله هم ربط اولد
عربی لفظنه عین اولد کشت	فرسی ترکیه تا ایله بیاد
حفظ ایدن کسبه آسا اوله	بحری وزنیه بلینه جمعا
بعضی سوزلر که مکرر جه دوشر	حکمی وارد رانک ای سرور
دخی هر بحر اولجه آخر	اوج دیل اوج مصرعی اظه
اوله درد نجیسی اوزان لغات	وزن ابله نظمه جمله کلمات
خیر خواهرم نجه اخوان صفا	دیدیلر با که ایاکان وفا
بو ولایتده بوشی ضایع اولد	کر سواد اعظم اولمشایع اولد
کل ایلت سن بونی اسلامبو	یا قشقه تا که یرینی بوله
آند واریچه کبار فضلا	کوهر ک قیمتین آنلردن آرا

سیمتا حضرت صدرالود
 کوهل قمی کنی بیلور
 اوقیوب یازمغله بهرمتا
 کورمش مثلنی آل عثمان
 جعفر بر مکی خاتم طای
 اسم پاکیدر آنک ابراهیم
 ایده حق عمر فی افزون و دراز
 اومرم اول قبول اشوق
 چون توکل قلوبین مولایه
 بحفظه صالونوب نور قد
 اسمنی دیم آنک هم زیان
 کندی لطفکله ایا فرد واحد
 سبب مغفره ابله آنک
 آصفیدر بوزمانک حال
 همت اولور سکا آند اولور
 همتی عالی و درکان سخا
 خلفا عصرینه خود بر سلطان
 اوله مزبور کا عدیل طای
 نظر ایتمش آنکا اولر کیم
 ایلیده اشم آنی سرافراز
 زاده الله تعالی کرما
 پس شروع ایلدم اول سودایه
 اومرم حل اوله نابو مشکل
 اوج دیلی ایلدو کچون بویان
 کنز کدر بوقولک شیخ احمد
 که خطا سن بوزینه اورمه آنک

اوقیانده ایدرم لبیک جا فاتحه برله بومحتاجی آنکا
 خیلده انما منی تیسیر خدا اولدقاریخ ایدره لر خیر دعا
 البحر الاول فی الزمل وهو علی قافیه القاف
 فاعلان فاعلان فاعلان فاعلان
 بلغت علم اوقیان جهلده برورجات
 افتتاح وابتدا آغاز کردن باشلق
 هم عطا بخشیدن اولدقاریخ باغشلق
 استقامت طوغری اولور استنی شد فارسی
 امتحان و تجربه درازمودن صینه مو
 اولدک استیجا اوتموق هم بشرمیدن دخ
 جست و خجوتفتیشدن ترکیجه یعنی آرد مو
 حک و خاریدن قشیموق دیدیلر اهل لغت
 لبیک نخدیش و خراشیدن در طمرالمو

انتقام و کفر و پاداش و دامار اولد که هم
کین اود شمعکدربکا هم داخی که آغلق

اولدی استخبار بر رسیدن خبر صبور و اول
هم نطق له شیناخن بر کلامی اکلون

بیل نرشح له تراویدن دیدک صومر مغه
پس بقا طر له چکیدن اولد دخی طاملو

دی بکلا ثمناک یا شلق غسل و شستن در قو
اولد انقاع بعنه اغشاشن دیمکد راضیلون

سعی و کوشش در جالش متو خبر ایشه هر داما
پس فلا و تله فرات خواندن اولد اوفون

اعتدا از حد گذشتن یعنی که کوچ ایملک
کبریه گردن کشیدن نفسنی اولولون

اولد تغذیب آشکجه آتشد باقون و اول

هم وصیتند بسیارش ترکیجه اصمراق

شده و بطش ابله سختی بعنه اولد قانلق
ضرب زدن اودر مقدر و تیر غضبدر قافون

هر زده گویند شمش نور کیجه یاوه سولیک
هم فراغت له دخی آزادگی در بوشلق

قلع بر کندن قویار متو غاب بیشه بیشه
کسر و نقض ابله شکستن معنی اولدی

ارتفاع افرایشن بوقاری فالدر مقدر
رمی ابله انداختن برشی آنمی طاشلق

پس مرور ابله کناریدن و بدیلر کیجه
هم جهیدن و بیه در ترکیجه سیدمت قافون

داخی اعجاب و پسندیدن بکفعل کدر
بیل فحش له شکفتن معنی در طاملق

اشترایله خریدن دی صتون المقلغه

حفظ ایلله دیکرنگه داشتن در آنی صیالغو

دی خرامیدن تخت ناز ایلله صیالمنغه

رفتن و کتمک ذهاب وضع و نهاده شدن

معنسی اولد دروغ کذب و ترکیبیلدن

قدح و ذم و هم نگویندن اولوبد رخورلمق

نقب و سفین دیدیلر یعنی دلک و لکله

طفره دخی بر قات بردن بره هم صیامق

دخی توحیش و مانیدن دیکاور کتمکه

خدعه به دیرلر یعنی خلقی الدیامق

لا تقبل کذباً ولا زناً لشخص واحد

تومکوا اصلا دروغ و گوی بد را با کسی

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

سویله سن کسیه بیلدن ایلدهم قارمق

البحر الثاني في الزمل على قافية الكاف

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

بولغت در یاسیدن اینجی ره کاهیجه یات

استماع اولد شنیدن هم اشیدوب دکلمک

بافک گوشه دی طنین یعنی قولن چکیلمک

استناد و بیشت دادن دی طیانمق کسه

عنف ایلله اولد درشتی یعنی سرتلک ایلک

اولد پایندان کفالت بویون المق بورجلیه

دیدیلر کاری بخوراک راه کوکلسن ایلک

اجتماع و انجمن اولد درملک بریره

اختلاج و جستن اولد کندن برین سیکرک

انتخاب و انتقاد دیکر گزیدن بیجیکه

استخاره بهترین خواستن خیر است

دفع وزیر خاك كردن كومتك اولد مرده

هم انين وزاري اولد اعلیوبين ابلك

استراحت اولد اسایش له دکلیمك دخی

بس تكلم له سخن گفتن در سوز سوليك

داخی نيزدیدلر جنبیدن و دیرتمكه

دی و دواع بدود در ترکیه سی اسنلك

هم ترصله ترقب هم ترصد انتظار

فارسی اولد ننگ كردن و تركی كوزلك

هم قاضع در فروتن داخی اچقلقدرد

داخی تمهید کس نریدن ترکیبی درد و شملك

دی نملق اولد بالدا نملق دخی بل جابلوس

هم ترخم یعنی بخشایش ایلد اسیرمك

اكتساب

اكتساب اندوختن اولد قرائتق کار ایلد

دیدلر بیکاری تعطیل یعنی ایش اشلماك

دخی زن كردن تزوج دیدك جفت لنگلكه

قرص و نخل دیدلر بر بر بنی جمدكلك

عیش و زینستان دیدلر هم دخی دیر لنگلكه

هم توکل در پناوه رزق حقدن ديلك

هم فضاحت اولد رسوایی طویللق ایلره

غبطه رشك معنی سید ترکیه کونولك

بس ناذی ایلد آزدن دیدك انجفكه

اولد تعلیمك دخایید سوزینی چینمك

اولدی ابلاغ و رسانیدن ابر شد مرهك و ط

آرزو كردن غرض بر نسنه فی ایتمك ديلك

سر زینش تو بخود باشینه قاتق کسه نك

عَقْرًا وَلَدَ بَنِي بُرَيْدٍ بَعَثَ كَرِيمًا مَلِكًا
 دِی نَلَوْتُ دِخِی لَوْدَه شَدَن بُولُشْمَغَه
 اَحْیَا لَ وَ مَکَرُ کَرْدَن تَر کِی سِی اِل اِیْلَک
 هَم نَعَّاس اَو لَد غَنُو دَن دِی مِز غَمَغَه
 دِی دِلَر تَو بَا یَسَا هَم دِخِی بِل اَسْفَک
 بَس نَضَرَ اَو لَد لَا یِدَن حَقَه یَا لَو اَرَمَ
 دِخِی تَو حَیْد وَ بِکَا نَ اَو لَد خَدَا بَی بِرَیْلَک
 یَا نِیْمَکَل اَکَلَر سِیَک سُورَ کِی تَو سِکَا
 سَوِی مِن اَکَر شِنَا سِی کَوِی وَرَنَه نِیست نَرَا

فَاعِلَاتِن فَاعِلَاتِن فَاعِلَاتِن فَاعِلَاتِن

اَنْتَ عِنْدَکَ اَنْ فَرِیْتِ الْقَوْلَ اَلَا لَیْسَ لَکَ

الْجَهْلُ الثَّالِثُ فِی اَسْمَاءِ اَللّٰهِ تَعَالٰی

مَفَاعِلَانِ مَفَاعِلَانِ فَعُولِنِ بَرَا فَا لَدَا وَ تِی بَوِی هَر کَوْنِ

خدا

خَدَا اَللّٰه دَر تَکَرِی وَ یَزِدَا نَ
 دِخِی اَسْمَ صِفَاتِی جَو فَرْدَ اَنَک
 دِی اَن شَا اَفَرِن اَو لَد بِر اَمَنُو
 تَو اَنَا قَا دَر کَو جَلَوِی دِی رَن
 حَلِیْم وَ بُرْد بَار بَل کَم یَو اَشِیْد
 عَظِیْم وَ بُرْزُکَا اَو لَو دِیْد بِلَر
 رَحِیْم وَ دِخِی رَحْمَان بِکَا سِی
 دِخِی رِزَا ق وَ مِعْطٰی دَر دِهَنَدَه
 خَدَا وَ نَدَا اَو لَد مَالِک مَلِک اَنُو
 عَقُو اَمَر ز کَا رَو دَا نِی غَفَا ر
 دِی خَوَا هَنَدَه مَرِیْد وَ اَسْتِیجِی
 شَفَقَد دَر وِشَنَا کَوْن طَو غَدَا
 دِی دِلَر بِکَا جَارِس بَا سِیَا نَه
 دِخِی بِر دِجَلِبَات اِی بِلِجِی
 بَوِی نَدَه ذ کَرَا یَدَه یَنَد بِکَا کَو جِی
 کَه خَالِی اَفَرِنَدَه یَا رَه دِی کَو
 مَحِیْط وَ کَرَد کَا رَه قَا بِلِیجِی
 دِخِی اَنَا عَلِیْم اَو لَد بِلِیجِی
 دِی رَب بِر وَرَد کَا رَه بِلِیجِی
 دِی بَخْشَا یَنَدَه هَم رَحْمَت اِیْدِکِی
 کَه مَعْنَا سِی دَر دِر زَقَلَر وِی رِکِی
 سَمِیْع اَو لَد وِشَنَوَا یَشِیْد بِکَا
 کَه کَا رَفَوَا لَرِی بَار لِغَا یِجِی
 بَصِیْر اَو لَد بِیْنَا هَم کَو رِکِی
 کَشَا یَنَدَه دَر رَفْتَا ح اَجِیجِی
 نَکِه یَا ن اَو لَد حَافِظ اَصْفِیجِی

عجل اولد او بچی هم شتاباد **ص**یوره دی شکیا قنار بچی
 رسوله دی فستاده وای بچی **ن**بی بغیره خبر ویر بچی
 درود و هم سلام اولسون **م**طهر روحنه هم اندراج
 ابوبکر و عمر عثمان علی هم **ب**ولرد دین اسلامک سرلج
 انا الموحود فاطلین تجد فی **م**ن آن هستم بخواه نامن بیا
 مفاعیان مفاعیان **ب**ن اول وارم بنی اسند بولرس
البر الرابع فی اسم الفاعل وهو یجوز جزا المراد
مستفادان مستفادان مستفادان مستفادان
 غرضیک صفا کراقلیست و بر سر اگر دنیا بی
 استاد معلوم در صنعت اهل نلید و شاگرد او کنی
 لامع درخشان ایلدیرا بچی قناب و دربان قنوج
 ابق کمران اولد کما جیحی دی پیرو و هم نایع او بچی
 اسنده اولد ابقی کلیم ذاهب دوند اولد کید بچی

کوبنده قانل در سو بلی بلی ساکت خوش در سو بلی
 دیدک بشیره مزده دهنده ترکیسی آنک مشتوبلی
 در یوزده عانلدر دیکلنجی جوبنده سائلدرد بلی
 دی دیدبان کوزجی رفیدر هم نکرانه ناظر یافچی
 صاندیر بچی سمسار فبیع در معیت خود بین او بچی
 سیاح روند اولد کید بچی سیاح شیار صود بچی
 غدار و سوافاعده طور من غاصبت ستمکار کجا بلی
 نائل مراد کما مران در ترکیسی آنک مراد سبور بچی
 دیدی مصارع بیل کشتی هداخی دیرلر انکه کورشی
 هم کب زننده لقا فاده دیرلر فزده سوزنلر قوبلی
 ثابت قدم دی هم بایداره ترکیسی آنک ابق طوبی
 قصار داخی بیل کازرا اند ترکیسی آنک بزاغی بچی
 دیکلر عینه هم دستیار بعنه دیمکدر یاردیم اید بچی

هم در مهر اول پوسیده یعنی پورر کیدکن اول بدی
 مربوط و پوسیده بغلنشد که سر بچه بکین غایب
 پیوسته متصل در بنشمن خور هند طالع بدر است
 هم دیدی ترساننده نذیره ترکیجه آکادی قور فیدی
 داخلی ملاج هم کشتیانه ترکیجه آکادی بر لری
 ان کنت تجوہل انت واسئل للناس اشياء امکت
 اگر نمیدانی نویا پرس با کسی که کردی و را بیا
 مستفادات من مستفادات من مستفادات من
 بلزایسک سن کا صور کیم که نه ایشلد کشه از بر کور
 البولکامس فی اسم المفعول وهو کاملاً مخفف
 مستفادات من مستفادات من مستفادات من
 بر خوشی آگله طناب کلا می شیرین و مشاود
 نعل و خنجر ایشلد که معنوی فوت اولی باشد

مفتوح کتاده اولد آجاش بالغ رسیده یعنی ایشلد
 اولد کتایش مد جلد اولد مدد و سوده اولد
 صوچلو کتیکار آشم نه مذنب مصلوب و بر دار اولد
 پوشیده مستور اولد کتایش پاشیده مشور اولد صا جلد
 میناز کزیده بچلشد دی سپر و خرما اولد سوئش
 قور فوجیه دکخائف و ترسان مقطوع کتیده یعنی
 شتی بر نشان طالع کتایش دی مجموع اچیده یعنی
 اوصلوبه عاقل دیکل خرد مند کراه وضالدهم بولده آرمش
 غضبا خشم که دنده قافین مشوم و دشنام شده بولش
 مایوس و نومید دی او میان مانده معطل هم اولد قالمش
 اولد کتیکر فیر و زطالع بر معنای بختی آجاش
 هم آفریده مخلوقه دیر ترکیجه آکادی یار دیش
 سفا صوچکی بل آکاش در غرقاب غرق و سوده بولش

معكوس اولاده دی باز کونه بیل ایشی آنک کم تر شومش
 او تبحی به کمال دبر لر بز شک مشقوق و جفته ولدیار
 دیدی عصبره د اخنی فشرده بر معنشی اولد صفا
 قاتل کشته دی بیجی کشته قاتل اولدی دینمش
 سکر د بحیدر عادی د وندده محروق سوخته اولدی
 منین نه کنده فرقیسه دبر لر مد فوق کشته اولد و کثر
 ان حیث عندی اهلا و سهلا ان لم یجی فانت اعلم
 اگر بیانی در نزد من خوش آید و گرنه بی تو به میدانی
 مستفعا تره مستفعا تره مستفعا تره
 اگر کلور سگ یا بنی خوش کلر کلر ایست بیک بیکور
 البوالشادس فماتوا والنهی و بعضی الماضی و الماضی
 مستفعا تره مستفعا تره مستفعا تره
 کسه به کلات ایلمه هر دمه آبلکه بو لودت

اقرا بخوان او قودیمک بنویس و اکب اولدی باز
 ایشله دی فعل کارکن لاقلب اوینامه میاز
 اغیل بشوی ترکیجه یواسمع و بشنود رایت
 ارجع دی باز کرد کبر و دون اذهب بروهم اولدی
 ارکض بنا ز بغه سکریت بکریز و اهت واج
 اسرع بزود نیز اولدیمک بکشی افق اولدی
 ادخل در اندرای و کبر لخرج بیرون آیدیمک
 قل کلم و سوله بکواسکت مکر در دیک دیمک
 بسنا ان خدا الغل انی اعط بدیه و بر کل یونی
 ادر بگرد د و ندر شونی از مر بیند از ات انی
 اطلب بحری واسینه هم امسک بکبر و طوت همان
 اضر بیزن او ریس انی اقل بکشی اولد بو آن
 ارخ رها کن صالور فورنار و اجر کن رها

برخیز و قم قالق طور اورد و دیمک تعال کربیا

بشناس و افهم اکلغل اعلم بدان در بیل همان

هات بده در ویرانی کس بیند و ز در قزاق

اثرع بکار اولد اکل احصد و بند و داخیج

کل بی بخور اولد و هم اشرب بنوش هر داخیج

ابصر بین سن کور دیمک انظر بنکر اولدی باق

اطوبیج و صیاردیمک اشعل بسوزد ریغی باق

قال و کفت یعنی دید قالوا و کشتند دیدیلر

صیاد و کشت اولد دیمک صیادوا و کشتند اولدیلر

راج آیلد رفت کندی نام ایلخفته باندی

دید و راه کوردی آمد له جا کلدی دی

بانی بیاید هم کلور بذهب و د یعنی کیدر

بند و نماید کور یور یکنه پس رخسار

بقضای و بیدار او بانق بنام و میخفتند او بیور

یار در بلیق و میسزد یعرف بداندهم بلور

بنصر و یاری میکند یعنی که اول یاردم آیدر

دشنام کند یعنی سبب ترکیجه یعنی سوگر

بشبه بماند بکر اول بصلح بزید یار شور

بدری شناسد اکثر اول بقیق آگاهید او بیور

بارتبا بسترنا الشرا الذی للضاد فین

یزدان ما آسان بکن مار ابراز را شتا

مفعولن شت ما ان شفعان شفعان

تکریمز آسان قبل نه کبر لوسنی طوغر بک

البحر الشايع في اسم الزمان والمكان بحر منسج مطو

مفعولن فاعلن مفعولن فاعل حفظه سعی ابلکل ابلوب انما

دنیا کیتی دیکل همدخی چنا شمدی اگون دی دلتخی الان

بوکونه الیوم که داخی دی امروز
 خا و زکون طوغسی مشرقه در
 باختر و مغربه کون بانسی که
 با رجه دون کجه به دوش دین
 یوم نهارد و زکون لیل کجه شب
 اول عام بلدیره داخی بکل بار
 اولد بهار و ربیع داخی دیکبار
 هم کوزه دیر لر خریفه اخی بایز
 ملجا و جای پناه صیغنه جن
 مرج دی جا بر لغه اخی جهزار
 مرتب و جای کرز دی قجاجی بر
 قبل ایلد قدام ویش و کده بد
 فقه دیکال از بر دخی یوقارو

وقتله هنیکام و گاه چاغ دی ^{اولد}
 دی وطنه جایگاه همدخی ^{همان}
 بز و صحرایازی اووه بیابان
 دوش برزندوش اوکی کجه همان
 یارینه فرداغدا بیل آفای
 اولد مئی کی دخی مغسی قیاز
 صیفله یایه دیکل داخی تایش
 اولدی شناد اخی فیش فرسین
 حنر یوزد مرکز جایه دی مکان
 باغله بجه هم دخی بیستان
 قیشلیه مشی دیکل جای ^{مستان}
 خلف و پس آرده دیکل ایوب
 تحت ایلد زیر آشیغی مد واد ^د

مقبره کورخانه دردخمه در ^{سین} کیه جکر اول بر محتواید ^ن
 عیده دی جشن کز کجه ^{میرام} مفت ایلد هم ریکا ایلو و منج
 جوریه بیرامن داخی دی ^{اصح} دی لغزه بلجه همدخی ^{جستان}
 راز تو از نادان پاس کرای ^د سترک عن جاهل احتراز ^{ای قلب}
 مقدر ^{فایده} مقدر فاع ^{کزلوکی} کزلوکی بلز اولاند صفین
 البحر الثامر فی بیان اعضاء الانسان و هو ^{و من و ج}
 مفعول مفاعل مفعول ^{مفاعل}
 بل عرب و فرس دیلن بعده ناز ایلد
 دس ^{سیر} دی کله باش مخ کجام ^{ویانه} در
 کاکله بر چیم اولد ^د ادهم عربی ذوق ^{آبه} در
 مغز و دماغ بینی در عقل ایلد ^{هوش} و ^{اصو}
 الله پیشا ^{دیک} بر اکی دخی ^{جسته} در
 حاجب و ابرو قاشد ^د عین ایلد ^{چشم} و ^د کز

مرد چشم اولد كيك بيل عربده قتره در
 رنر و كحاط ابرو چشم قاش و كوز ايله سويك
 بيقه ككه نظر كوز يا شواشك و دمعده در
جفن بيله كوز قباغی كيك و مره اولد جفوت
زویه و كورمك دیدن كچل ايله بشمه سرمه در
خدو عذار و رخ يناق صدغ ايله زله اولد طول
 خال ايله شام اولد كيك قبله او بشله بوشه در
خوی و عرق دبكل دره عرق ايله كك اولد طهر
 اذن ايله كوش اولد قولق روی ايله بوز وجه در
 انفاه بینی در برون خلم و مخاط اولد كسمك
 قولا ك اولد بویدن هم عربده شمه در
 بيقه دی شارب و هم فارسیده اولد كبروت
 طود غایب دیدن كیكن عربده شفه در

فم دهان اولد اغز دم نفس و دخی صول
نفخ و دمیدن اولد هم نر كیسی ده او فورمه در
 رنق و لعاب آب دهن بعنی دیمك اغز یا شو
 دیدن كزاق هم تقوم معنی بیل نو كرمه در
 ضرس ايله دندان دیشه دی داخی زبان ودان
 اولد خنك طماع و كام كلو بو غز حلقوم در
 جید ايله كردن و بیون جیره ففادی كشیه
 حیل و رید ایلکی طهر بیر انك بیونده در
 داخی زنخدا وذقن اولد انك لبك دخی
 غبیک اسمید صفق فارسجه دی كچه در
 دی صفله كجه و ریش كر قبا ابسه بلش
 كهل دو موی فرغ كی نخ انط كوسه در
 دی بدن جسمله نن همدخی كوده دیدن

قورسغه معده شیردان براسمید صولدر
 منک دوش اولد او موزیاع و قولاج اولدی باز
 ساعده قول بازود بازو عضد قراحد در
 انبط و یقل دی قولنو غم قزو و دیر سکوارن
 رینگ وارشا اولد بیاک شیر و قشله و بیره در
 دست رنده ال بدیلر صاع ال دی دست بیز
 هر دخی طلاق شمالک جنب ایله صول ال در
 اولد سلا می و بیست دست ترکیجه ال آرتمی
 یک کف و قبضه بر اوج پنجه و کفایه در
 انکشت دیک اصبه ترکیجه بر منق اولدی هم
 دیکسر انکشت دخی بر منق اوجی انمله در
 داخی ظفر ناخنه دیر طر نغده بخت ترکیجه
 خانم و انکشت بر دخی بوزک ترکیجه در

انکشت

انکشت سترک ایله ابرهام اولو بار مغده
 فص و نکی بوزک قاشی بومر و غمشت لکدر
 ظهرا ایله بیست ارفه در ضلع و بهلو و انکو
 وسط و میان اولد بیل کشف و بغر فی شانه در
 صدر و سینه در کوکس نیدی و بیستان میله
 بطن و شکم اولد قارن نافه کوکس لسته در
 بوش بکرا اولد نیزی کاه عربی خصبیره
 قلب و فواد و دل بوزک و گزده کلیه در
 کبذ جکرا اولد باغرا و نکی و شش دخی
 طلق سیرز ایله طحال زهره او دو مراره
 جنب ایله کشت اولد بان شجایه ایچ باغی
 اسمی باغسقل دخی صیرانله هم روده در
 حصن اغوش اولد قوجاق عانه زهار هم قات

قاوغه دخی ابدان بر اسمیده مثناء در
 ساق ایله لنک بالدره کعب و طوبی و لذی ^{نزل}
 فذا یله اولیق اولد ران زانو دیز ایلر ^{در}
 ارجل یا غه دیک پای و کجه عقب باشنده در
 اولدک غضب سکر له بی کام آدمله خطوه در
 عظم ایله استخوان کک مخ ایله مغز اولدک ^{ایلاک}
 قد ایله بالادخی بوی اثر و بی ایز ایا قله در
 یار و حی با عینه فقد کار قدیم الفنی
 جان من و دیدم من دیرینه بود مهر من

مفتعلن مفاعیلن مفعولن مفاعیلن

جانم و کوزم اولدی بک اسکی بنم محنم
 البحر التاسع فی العبادة مزج مسکون
 مفاعیلن مفاعیلن فعلن بونی حفظ ایلان زلفکر اوکر

عبودیت

عبودیت برستید دی طایفه
 آقار صوما جاردرد روان ^{آب}
 دی حوضه بزرگه و جمیع ^{ما}
 مناره میاذنه جای اذ اندر
 عیالتی نه جامع نمازگاه
 نماز لاغی شلج ستجاده اچوب
 امام و پیشوای و مقتدایه
 ایدوب آهنگ و قصد و نیت ایل
 تعظم بزرگی توفیر اولور
 خمیدن انجناد بر لر رکوعه
 قعود اولدک نیشن هم ^{انور}
 دعای دی درود و آلفش
 دی مذهب کیشدر هم ^{بولیدر}
 دی غسله شستن و همد ^{نموت}
 وضو پاکلکدر هم آبدست ^{الموت}
 غدیر و آبکدر هم کول ^{الموت}
 اذاندر صوت و یانک ایل ^{خبر}
 صلوة و هم نمازدر طایفه
 دخی هم پاک و طاهر آری ^{الموت}
 کمر و جوق جماعت بر ^{الموت}
 قیام و ایستادن اور ^{الموت}
 قرات خواندن یعنی اوقوف
 دی سجده سر زمین باش ^{الموت}
 جلوس اولدک دخی ایلان ^{انور}
 ثواب و اجر و مزد در ^{الموت}
 دی نصیح و بیند اوکندر ^{الموت}

دی صوم ایله بیل روزه آورد زکوة و یا ک ایله طهر آری و لوق
 شه پادند کواهی هم طانقلو هم ایستادن دخی وقف طوق
 دی زاهد پارسا در ترک دنیا دخی برهیز و تقوید در صیاقتمو
 ره راست طوغری بول سوی مستقیمد خالص و رستی هم قور نامق
 هم آموزیدن او کرمک تعلم در است خوانند اولد علم او تو
 شفاعت خواستن دیک دیک شهادت بسیار او کرمک محقق
 دی طیب خوش و نجی ایلمک در دی وقف و حبسه مکنک در
 دی جوده و نیکی ابولک در دی فرخنده مبارک قوتلو او تو
 مهر کن دانش و عرفان راست احب العلم و العرفان و الحق
 مفاعیلان مفاعیلان سودر هم بیلوی عرفان و حق
 البحر العاشر فی الاضداد مضارع اخرب
 مفعول فاعلان مفعول فاعلان
 علمه عمل ایدنلر بولمه ده فوز و نجات

اول نجستین او کدر آخر صو کندی بایان
 عدل و برابرو داد هم کوچ ستم له عدوان
 بای و غنی توان کر نجستو کدا فقیر در
 از و قلیل اندک بول و کثیر فراوان
 اربک نروم ذکر مایه دیشی مونت
 هشبار و صاحبی این اربک دست سکران
 رفتن زهاب و کیمک باز و ایاب دونهک
 زاننده پیش ارتق کیمک کم ایله نقصان
 شیرین و حلوطنلومز ایله آجی
 صدق ایله راست کرمک کذب و دروغ بالان
 حاکم مضنه ترش اکتی شور و اجاج طوزلو
 طان سوزه بیمزه دی لاطعم دانخی باوان
 مطبوخ بخنده پشمش فی خام و دانخی بیکد

شَبَّان و سَبَر طوفد راج و کشته جوعان

فَرِيه سَمِين سَمِين در لاغر تحيف و آرق

يَتِي سَبَك خفيفد را غرقيل و گران

سالم در دست صبا غدر مگسور شکسته صُنْمَش

غالی گران بها لوا و جوز رخص و ارزان

خالی نهی و بوشد در مملو و برطلودر

معمور و شين آباد بيقو خراب و ويران

جوف اندر اولد ايجره بيرون و طشه خارج

البس بوشد در کي چيلاق برهنه عريان

بوغون شخين سَتَبَر و اينچمدقيق و ياريد

ريح اولد سود اضي زيان گزند و خيران

مدح و ستايش او کمت دشنام و شتم سوکمت

قائمش سبراب و زبان صومزن تشنه عطشان

موجود و هست و ارد در معدوم نيست بوقدر

دوست سوکلي خليلد را غي عدو دشمنان

بوقوش فراز طلعه شيب و نزول انشدر

دشوار و صعب کوجدر هين قولاي و آسان

مخفي نهان و کن لو و جديان و يافت بولق

اشکاره بللو واضح غيب و بصو و پنهان

طور و وناب صافي نيره کدر بولانق

خيال سوار اقلور اجل بياده بايان

عمرش ايله سورد و کون شو مصيبت و ياسر

مردن موات اولمک دکننده ديري حيوان

عالي بلند بوکسک ببت ابله اسفل الجوق

واسع فراخ و کبکش طار ابله تنک ضيقا

حرکتم و انشي اولد کدي بر دسرد و بوق

حماوتب استمه در ترمه رعشه لرزان

رطب ابله باش تر در یاسین خشک فرو
بزرگ اولواکبر خرده اوفق صغیران

ناعمه نغمه و بومشق سرت و خشین درشت در

عقوق و درنگ کجک سُرعت تیز و شتابان

کوبنک لوعاشق اولد چون گریه دار اول

معشوق کم سوبله دیدلر آکا جانان

بو تون تمام درستدر نصف اولد نیم بارم

رطل اولد کین و بطمان سخته ترازو میزان

توله بکی جدید در گننه عینق و اسیر

بولداش رفیق و همراه اصحاب دلخیزان

مشتولغه دی مرده هداختی بشارت

اندوه و حزن نایسه شادی سوخ فرخاک

اوزون

اوزون در از طویل در کونه قصه قصیر در

همواره اولد دویدر داخی سوری و یکسان

ان تطلب النجاة فلا تفه بکذب

میخواهی کبریه ای دهی دروغ مسیتان

مفعول فاعلان مفعول فاعلان

فور تلق استر سیک اغزیکنما المیلان

البحر الحار عشر فی صفة الانسان هزج انحر

مفعول مفاعیلان مفعول مفاعیلان

رباب معارفله هم مجلس اولوب

فرهنگ ادب اود در عارف بلجی فرزان

رام اولحقه اوی مردم سنده وارایسته اذعان

همنام و سمنی آداش سیم دیلنایم اولد

مردم اولجی آدم آکا دیدلر انسیان

صورت بشتره چهره بت بکزه دیدیلر

طوت بویروغیلدا امری ایدر لر ایشملر

دی چند نیک ایو محبوب و سولمش دوست

بر برینی سونلر احباب و دخی دوستا

آمر که یالک یوزلو هم سیاده روا اولورسه

کفو ایله اولما نند همد اخی و لدا قران

نازلنمغ و نازیدن غنچ ایله دلال اولد

کز مکه تمهاشادی دخی دیدیلر سیراز

دینور حسن الوجهیه خور و کوزل یوزلو

اوسکور و میجر له طوت اوکنه بخوردان

شاهد کوکل آلبچی دیر آکا دیر لر کم

خانکده اولاضیفک هم قوثق ایله مهران

مهربله محبت هم سونمک کده دیدیلر

هم یالک و نظیف آری کویا کما وله اخوان

استمر له سینه مجرده قاره بغضه دیر لر

زشت ایله قبیح جرک باقد یوزینبر آ

نازه و طری کجلاک سرگز لیمه راز اولد

احفظ له صقند ریاس سوکند ایله اندام

قیمتلی عزیز اولن کیشی دی آرجمند

همد اخی سخن اور سوز اهل فصیح اولد

هم شایب و فنی دخی سیکله جاندر کم

اولاد ایله اوغلار اینا ایله فرزندان

طبع ایله طبیعت هم سیرشت و نه یاد اولد

خوی ایله مزاج پیشه دمخور ایله اولد

دیک عیسیه شبر و یعنی که کجه کزد

وقع اولد دخی دوشمک دخی دیدیلر افتا

رقدا یله منام اوخو فرسجه دیدیلر خواب
هداخی نویدنا له من غمغه دی تعسان

رویا و حلم اولد خواب دیددوش کور
همتا و شبیه بگزیش دی شاشقنه دنک

یفظان دیکبینه بیداری ویا نفلق
وعدایتکه دیک عهد همدا دیدی بیان

رهین ایله کرو طوقی فابرا و بطی کار
او دکلّه غرامتد فرسجه دیکل ناوان

غیظ او نکم و خشم اولد کالیوه و بون لحو
کم خرد او غوز ایله کیشی به دینورای جان

لا فایده واضیسی یوغه دیک کزان
بیزاری اوصا نمقد رداخی دیدیلر غلام

لا تأکل هم الرزق فانه له الاحسان

اندیشه

اندیشه مخور روزی روزی از بزدان

مفعول مفاعیلان مفعول مفاعیلان

رزق فیغوسی بیه تکرری اید بیلر لسان

البی الثاني عشر فی متاع البیت طی و خیر و رزق

مفعول مفاعیلان مفعول مفاعیلان

جمله اثاث خانه کی کسه دن استمه صقن

بیت و سرای و خانه اؤد اوردخی برآدید

فالجه نک آدی سیاط ترکیجه یعنی خالی در

اوقاشی اثاث بیت آکه خنور دیدیلر

بوریا اولد دخی ساز آکه حصیر دیدیلر

باب در اولد کهم قیو بیز و جاه اولدی هم قیو

دلود غول اولد قوغاچ و دستیدر سبو

حبال و رس دیک ایبه زاویه کوشید کبوجاق

۴۰

مکمل یعنی

چنگل ابله مغلق اول شئی کا کہ سنسنا صبا حق

اولکنا وانی بار دانی ترکیجه یعنی قبیحا ف

هم طاسه بنکان دیدلر قصعه وکاسه در جناب

صحن و لنگر اولد قاپ لحن ابله طشت اولد لکن

قدرد و دیک چولکه طخره تنکزه قزاق

کفگیر کجه مغفره مصفاة و بلایش سوزک

بلعقه کجه در فاشقها و ان و مهر اس و دیک

صدنی به من بخوان دینور یعنی باقر سفردیمک

منه به کو کوم دیک یعنی سبوی من دیمک

ملحفه به چادر شب نحر یعنی چادر شفق در آنک

دوشک و بورخان جامد خواب فرشتگان در آنک

مقعد چار بالش و مندرود و شمه ترکیجه

یصدق و بالین مخد لبد و نمک کجه

مشربه

مشربه کوزه بردقه خم و کوبیده خابیه در

دبه و کوبیده بردقه دی فارسیجه متار در

منفحه دم اولد کورک صفی خرف اولد سفال

نقشه به ساوین سید عدل ابله تنک و لد جوال

تخیل و بیخین المک متخل ما شود ملک

دیک نخاله به سیوس ترکیجه سی یعنی بیک

قالیوره غریبال دیکل چشم هزار بیل آنی

دخی مدازه آسیا دست وال در کمری

دائر و جرخ جعفر غه رشتن و غزل آنکه

قطن و پنبه بنبوغه مزور و دوک دی آنکه

مکنسه جاروب دیکل ترکیبده سیور که در

سپایه منصب صاج ابق نله و کس تور به در

مالای من متاعک یعنی و انت فی الکتراب

چیز تو ماند باز تو هم نوشیده در زیر خاک

مفعول مفاعله مفعول مفاعله

نسنه لک کرو قاله سندخی تیرا اوله

البحر الثالث عشر في المأكولات رجز مطبوع

مفعول مفعول مفعول مفعول

حق سکا ویرگی بدیاری ایچون چکه غبار

حمله گوشته دیک ات خیر ایل اتمکه دی نان

شو اکاب سوکله در کورد اب قلیه در بریان

فرض و کله رجوع ککمه به کالک بکشد

آرده طحس اوون دیک بوفقه تنک رقاق نان

خمیره دی طمراغه دخی دیکل یای آکا

اوقلغودی شوبقه فارسیجه دی واردان

سیخ و شیشه دی بلساک منیره آکغ صوبو

زاد

زاد ابله نوشته در آرق قاتق ادام خورش ناد

کامخ و کا ترخانه کا جی خزیره بولج

شور به دی مرق جور یایه مایند به سراط خوان

دی لینی بهماستبنا نر کجه دیوغورت اشو

خورد طعامد ریحک فونق البجی میربان

هم لاین اولد کشیر سود را ب و ماست او

دلیده بود غل جریش دزیرنج رایکات

طنبلولذید و خوش مزه لذه و جاشنی اولد طات

طنمغه ذوق دیدیلر داخی جیشید دی همان

زیده و ثوقایمغه دی هم شکره سکر و قند

دوستوکه دستا ویزا یدوب ایلهدیه ارمغان

شهد و کوچ بالی و نوش دی عسل انکیین بال

بیمه کجند و صوصم شیرج و باغ شیر لغات

حریره

غزل

چنین ابله پندره پندرس ابله بکنزه دوشاب

داخی قافره غه سبلی جز دره دیدلر همان

مخمنضه نههره دریا بق دوغن سمن اولدی باغ
باغچی به روغن کردی داخی سمان اولد صنان

هم کره باغی مسکه در زنده لبافله اغز

داخی زید کف و کوپوک دوغ مخمنضه یزان

دیک مقادیمه کراع باجه اولک الدخی ابوق

نمک سوده اولد قدید باصدمه اوبیکان

سفر به کندوری دیکل ترکیجه دیک کوندیرک

اطیم وکل یدرونی خوردخی دینک اجان

اکله بیمکله خوردن ایچکه اشام و شرب

چینمک اولد کناییدن مضیع دیمکده همچنان

نمجه به خایه زبزدی ترکیجه اولد قایغنه

ماء قراح صافی آب ایچ طور صوبه هر زمان

دی نوخانه مطبخه اشراوی اولد ترکیجه

طبخ و نمخن دی بشور مملکه انی اشجیان

جوشید و غلی قینادی موقد آتشدان اوجاق

باق حبیب و هیزم اودون چیفه دوتن دود و دخان

اخگر و جمره دی کوزه خاکسند مباد کل

ولیمه در طعام سورد و کوزد آشی عیش جو

اختف عن عین احد لا یلومنک ابدا

پاس کی از چشم کسی ناکه بد تر آنگوید

مفعول مفعول مفعول مفعول

صقلنه کور ایل کو زینه غیبتکی اینیه نا

البحر الرابع عشر فی ما یومد فی السماء جز مرغل

مفعولات مفعول نقصان اوقیه حفظ ایلد

قرآن و خواندن یعنی او قومنو
 مژب کک و خامه قلند
 کاتب دیو و یاز بجی اولد
 جبر و زکاء دیش مرکب
 قرطاس کاغذ یوفقه درید
 مصقله مهره هم یونجی اولد
 تعویذ و هیکل اولد کمال
 دور ابله دون جرج فلکدر
 دیکل سیمابه کک آسماندر
 عرش کرم زمان در سقفت
 کرسی نشین اسکاه اولد
 اولد ملک هم سر و شرفشته
 نجم و سناره یلدیزه دیرلسر
 فرسجه باور تصدیق اینانو
 خط و نوشتن هم یاز و
 مکتوب بتی دریل نامه یازمو
 مخبر دوات و یاز و یازجو
 نشاف و نمناک یعنی یشارمو
 قرض و بریدن هم اولد قرضو
 ملجایناه کردن در صغتمو
 حافی برهنه دیکال اینو
 اخبار و آگاه تنبیه طبورمو
 دی نزد بانه سلام بصایبق
 لوح و قلم ناعرشه اصلو
 وحی و اشارت زمنا اولدی
 جل و کشودن هم اولد آیمو

غیم

غیم و سیاه آب بولندر
 باران و غمور یعنی مطردر
 طل دیوی دمه مخ بوز جمیدر
 هم یلدیرم در صیاعقه بخنو
 دی رعد و تندر کک کور کک
 بزد نکرک و ییجه طلوردر
 دی کرد باد و فاصره لخصار
 دیکندای شبنم چه قاله
 بزم و ضیاء دیک طومانه
 هم شمس و خورشید مهر و
 دیک هله ایه تو بکی ای
 دی نوم او یومق خسیدن
 انصر و انظر للبر و انصفو
 سحر سیلی باد نسیم بومو
 دی برف قاره هم تلج یا غمو
 داخی تخرافه افسرد طوکو
 برق و درخش و شمشک شافمو
 یعنی صیاح نعره جفرمو
 اولد شریک و نیاز اورتو
 کرد و غبار اولد کوز فوبار
 قداحه آتش زن اولد کجاقو
 پوشیده شبره اورتو
 ماه و قمری در بدر اولو
 مشنری پروین اولد کرمحقو
 فائق و بیدار اولد اویانو
 مه را بیاورد کی مهر و بنکر

زینا

مستفعلن مستفعلن اولویه یار د مایت وقایر بق
 البحر الخامس عشر فی الصناعات
 مفاعیلان فعول مفاعیلان فعولان
 صناعت بر سید و برن حق از و جوت
 دیگر حرفت و صنعت دخی پیشه هنر در
 هم آمیختن تعلم و اکرمک اثر در
 دیدیلر سوق و بازار ا دینه داخی جارشو
 دی کارگاه حانوت و دکان قارشو قارشو
 دی دباغه بزنکر دخی ترکیجه طباق
 هم اشکافه کفشکردیکجی یعنی پشماق
 دری جلد بوسته دی نعل جرم کوندر
 ادیمه دیگر تمایج برادی سختیاندر
 قیاس او جویه داخی هم اندازه دیدیلر

درفش و مخزن اسمی د لن بزه دیدیلر
 مسن اولد بلادی که ترکیجه فساندر
 سریشله چریشک بیل آدی عنصلاندر
 دیدیلر هم ایچ اولد ا دینه مست و خفک
 دخی شفره بچقی در آدی دست رنجک
 بموق آنجی حلاج دخی پنبه زن اولد
 انلیشه دی منفوش دخی فایخیده اولد
 دیگر هم پایافه دخی جلهایه حانک
 عربجه میسعه دروما کوذ اخ میکیه
 دیگر بیزه خام کر باس ا ریشه تار کدی
 مدید آهنجه چنبر بودار غ کجه به دی
 دمور جبه دی حیداد دخی آهنک اولد
 کور و کنه دخی دم بر اسمی هم کور اولد

حدید آهن دمور دردی علات اورس سندان

دی میرد دیدیلر آگاهیه داخی سوهان

دی مسفن جو بیایه دخی ترکیجه دوری

کومور فخم اوله انکت بود قولای و صربی

دخی کلوب انیر دیدیلر هم قصابچه

دیدیلر مظهره خایسک دیدیلر هم چیکه

دیدیلر میخ مسمار که ترکی اکسردید

دخی قاروعه بالته نیر دیدیلر آدید

دخی فایسه دی نر شب که ترکی قازمه ای

دی غنچه داخی دهرم انکه طهرم ای

وصنیاع رنگرز دخی دیدیلر بویاچی

فره بویا دیدیلر لغنده زاک زاجی

دی ازرق کولک بوده بشل سبز اخضر اولد

صرو در زرد اصفرد قرل سرخ احمر اولد

دی وگرا اولد دو لکر عربچه اوله نچار

انک بحقیسی ازه که دیرلر آکا منشاز

کیردر نیشه قدوم هم الراح دف و تحنه

دعم هنرم ستوندر زغل دوزمه و ساخنه

دی کل مداده مرزک براسمی بر د اولد

دخی بر ماهه مشقب دخی هم بورغوا اولد

مدقه طوفغه دی براسمیدر کوزینه

خشب جویدر قوری آنج کلک کوی سوزیلد

دی کختیا طله درزی دخی ترکیجه نرزی

دخی تفصیل بچک دخی فرسجه درزی

دخی انگشتوان دی کشتیبان یوکسک

هر ابره سوزن آگینه دی خطه دشته ایلک

کرم در دخی عقده دو کم ترکیب سینه

سبحم و سوفار دیر لهر هم آنگه یورد بینه

نله میگو او نیدر کر و هه کینه یوماق

مفصد رکاز و صندک آنکله اولد فرقت

مطافه مویناج و دخی مزمان دیدیلر

دی شعره موی هم قبل بشیم صوف یوک دیدیلر

دیگل جلاقه بر بر تراشند دیدیلر

دخی خلق ستردن قزماغه دیدیلر

سئره به دیگل موس هم استوره دیگل سن

قان آلبی به فیضیاد دخی ترکیجه رگزن

قیومچی به دی صیواغ دخی دی آکار زکر

پونه گورقه تنیک ذهب آلتون دی زر

دی فضله به سیم کوشنچاس و مس بقدر

پولاده

پولاده دیدک فولاد براسمید مجلکدر

قراضیه یعنی ریزه اواغی کوش آلتون

قلای قلعی یازیز رصا ص و سرب قوشون

دی صفره روی توجه کرد از و ذوب ایتدک

جیوه سیماب و زینک کرد در ضبط ایتدک

فلان تامل حراما فندم فی القیامة

مخورد هرگز شفقوری شیک نادیم بقدر

مفاعیلان فعولان مفاعیلان فعولان

حرامی بیمه آخوند پشیمان اولورسون

البحر المساد بحر ما یقول للسلف هنج

مفاعیلان مفاعیلان مفاعیلان مفاعیلان

نه برده علم او قورلسه ایدو سعی ورده بولون

خداوند و خدیو و بادشاه هداخی سلطان

انکدر حکم و بیز قیغه اولدر صاحب فرمان
 سریر و تخت اوردنکه اوندور مقدر نشین ایل
 ندیمان و مصباحلر اوردلر هم سخنگو یار
 اودر هم صاحب ملک و خداوند اسیدر ملک
 اولوردا و زو حکم هم بیور بجی ایا جانان
 وکیل مطلقدر یغنه دستور وزیر اعظم
 دخی کاشانه حجره قیش او ی اولد عالیشان
 برات امر و فرمانی یازیلور هر خصوص چون
 چکوب توفیق و بر اینغ ایل طغرا و تنه اولان
 بکلی شرع قانون این اوزره هداخی نوره
 اگر جاه و اگر منصب معین خدمت سلطان
 اوارا به علم سخن و اقلیم کشور و اولکه
 عساکر چند لشکر هم جریار خدمت جویا

کیسی راس جیش اولمش سپه دار و جری باش
 کچی سیه نک و جاوش یا یا باشی راس مشاه
 مدینه بلده هم شهر و قصبه قریه ده کویدر
 اوله آسوده راحت دیکلنه ازگردش دور
 یاپوب برج و بدک بار و دخی سور کنگره لره
 فور و بجی لر مستخفظون و داخی دزداران
 دیکل جا سوس کارا کاهه ترکیجه چاشت دیر
 ایورد قتل و مردن آخی اولد نر مک بلا امان
 دخی هم صرح و کوشک و کاخ و هم چین و میا اورتیه
 دخی هم سقف و طام و بام و محبس چین هم زندان
 خزینه کنز و گنجینه ادی صقلو و کیزلومال
 علوفه هم وظیفه آیلق و شهریه هر ماهان
 جیره در جادر و خیمه شریط اولد نوارا ورکن

طُغَابِ بَیادِ رَیسی و رِسمانِ هم دخی اورغان
دی ظِلّه سایه و کولکه دَمُخِ جُوب و تَدَقَازِیقِ
ظَلیلَه کولکه لک دیک دخی فرسجِه سایه بان
دیدای کِنده اصطلبله که ترکی دیدلر آخِر
جَنیب ایلَه نَزِجَه دَکَنِ بِنِ آگَه آلمیدان
دیکل خُتَامِ بَرِستارَه دخی بَرده و هم جاکو
قراوش جملَه مَطخَدَه تَوَلَفِی هم اشجیان
طَرِیقِ ایلَه صِراط و هم سَبیلَه دیک راه بول
اولو بول دَرِجِ سُلطانی دی شاهراه آگاهان
دخی هم راه و بولداش و دَفِیقِ ایلَه یوله عزم ایت
اولنجَه قافله هم عَیْرِ قَوْلان دخی کاربان
دی رَقْعَه بایره کاغد باز آگَه ضِیال ایلَه
شِکَا بَی هم کَلَه شِکَوِی ایدوب احوالی نَبیان

خدا یا از عذاب دوزخ و دَخمه بکی آزاد
ایا تَنکری عذاب آتش ایلَه قبری کوسِتَرَمَه
مُفَاعِلان مُفَاعِلان مُفَاعِلان مُفَاعِلان
نَفِی عذاب النار و القبر فُخْلَصنا
الْبَی کِتَابِ عَشْرِ فِی اَحْزَابِ هُجْرَج
مُفَاعِلان مُفَاعِلان مُفَاعِلان مُفَاعِلان
غزایه قادیانیک و ارغزاه ایلَه بله بولن
جُفُوب میداند مصالینوب طَرِیقِ ایلَه ایلَه
چکوب شمشیر قَلَمِ سِیْف و کَسِیجِ قاطع و بَران
غَلَفَنَدَن نیا مَنَدَن قَتِیدِ بَحِیقِ رُوبِ اولجیر
حَدِیدِ نَبزِ اولَه غایبَه نَزِجَه اولَه کَسِیکین
مَجَلاد و مُصِیْقَلاد اخی بی تَنکِ پاس سزاوَنه
یَمین ایلَه شِماله راست و جَبِلَه صِباغ و هم

النده ترس و هم چنه سپر طوته دخی قلقات
هجوم و حمله تک برله عدویه کتکه اول آن

شجیع و هم دلاور هم دلیر ایله بهادر در
شخص و کوده لی فرسیجه معناسی آورد
کیره لر جنک و حرب ایله صواشته اید لر بیکار
قتال اوغراش ایدوب بربر لریله اید کارزار

تتار لر کیبی جمله سچونیک جالاک اولد شیطار
اید جای نبرد معرکه دوکش یرینی طار

کیوب دوزخ وزره جوشن دمور کوملک قومردان
اننده درمچ ایله نیزه طوتوب منراقد درمیدان

کمان و قوس و یابندن آتوب نشاب و تیرواق
قویوب بویننه خصم ایدند آهن غله دمیر

بیادح و جنگی از ایله مکتل بریراغ اوله

نصیب

نصیب و بهره سبیل اولوسن هر کس کلوب ال

کشتار ایلوب آنرا سیر قبیله لر طوتوب
ایدوب مالیخی تاراج زب و غارت قاپشماذ

قیلوب مملوک و بنده کول عبد و قول دخی جاگر
فلا تو جاری دخی کنیزک هم برک برک

خدا نصرت ایله یار و یاردم ایلله هر بار

آجلش دخی مفتوح و کشاده ایلله ستار

فوجهی اصغر اللون لسانی جار باذاکر

رخ من زرد فامست و زبان من روان کویا

مفاعیل مفاعیل مفاعیل مفاعیل

بوزیمک دخی صبارید دایلم نوکرک دیچمد

البی کثامن شرف الاقرباء منسج

مفعول فاعل مفعول فاعل آکله کور بند می شاشمه صافین

اب پدر و ولد بیا اینه مادر انا
 این بور و ولد او غل جده دده دیا
 دادره اخ دگر دردی فرشته
 خواهر همیشه به اخت دگر فرشته
 اخوة فرزند اشر همدختی دادره
 هم اخوات فرزند اشر و خواهر
 نسل و زاده و زاده او غل فرزند بیک
 توأم و همزاد اینه سی یکیز بیک
 هر سیر و غل و غل و دختر و پند دگر
 بکرو و دوشیزه در اوله ابر شمشیر
 مرأة و زن عورت مرد و کشتی در زحل
 تنبه به همدختی سوه دگر کج طویل
 نشو دی عورت نلک جمعده هم دگر
 قوم و قبیله به صوی هم دختی در دگر
 دختر زن دی او کی قیزه رینه
 اعز به بی زدا دیکل ترکیده اریک
 طفل و صبو کودک و کوچول و غل
 حاف و همدختی بنیره او غل و غل
 دیک گفل هم نواز مرجه و او خشمو
 دیک هم شیشه بیز تو جمو
 زوج و بعل حلیل شوهر و از دگر
 زن و حلیله و منکوحه و عورت نه
 اولد مین ساخور هم قنی باشلو
 پیره زن دی عورت قانی فرمیش اینه
 جمو و حماه دیدار خسر و خسونه
 قین انا قین انا در اکلا بیز بیله

فرشته بابا ناک دیک عمر بخت
 عمته در بابا ناک همیشه افهوا
 خال و دای دیکل دادره مادر اینه
 خالنه دی دیزه خواهر مادر اینه
 اقربا خویشان دگر خصمان
 هم نسب و صوی نژاد معنسی
 بانوع و س و کلن کو بکود اما
 دخی ستر و د عقیقم دیدار اکا قهر
 حامله آستن و یو کلی قری دیکل
 طومغه زاده دیمش دگر نوالد دیکل
 قابل به پیشار دختی به دیدار
 طومغیشه دیک و لید زاده دیدار
 تربیه در پرورش به آنی بسلاک
 مضر و مزید در هم او نشو امک
 مهند و شکله همان قوای کهوره
 و برانی از کجبه مضرعه مزدوره
 لو خا نفسا به د فار سیده زانده
 آکه عقیقه دخی و قیران آیده
 قال النبا شیخنا جده جبال الهور
 گفت بمایر ما بر دسن آرزو
 مفعول فاعل مفعول فاعل
 دیک بیزه اولو من کس اینی لومنه
 البحر التاسع في حلیه نشاء مرفلا
 بوکبانی اوقیان بولور حیات

بیل حلی زینت آراشد در بزرگ هم حریه گزند یک دخی اید
 بر قعه در پوشش دخی طواق منطقه اولد کمر دخی قشاق
 کویه قیطه دید یکر گوشوار اورنوبه دیر لرازا رود لخی جار
 دست ابرنج بلوز کد سوار یا شمع بوشید و دخی خمار
 باقرنج منگل اولد خلخال مقمره دی یا غلغه هم ستمال
 دی ثاب جامه دخی کبه مقنعه بوشی دخی باش اورنوبه
 بیل منقش در نقیض او بر نیان مکمل هم سوزمه لک هم سوز
 دید یکر قیفاق فعلینه نالین سیتی یا نو دید یکر هم قادی
 حمزه کلکون دیک دخی فکر رونقه بر لاق دید یکر دخی فر
 دخی دخی خنار قان و هم قینه اولد کمر آت و کوزنک آینه
 حقه به دخی دیک درج و قوتو اینجی مر و اید در دخی لولو
 زینت و پیرایه دی دوزنمکه میک مشکه هم زیاد سوزنمکه
 خرنه به مورش و بونج دید یکر بیل خضاب و سیمه راست و دیر

منطقه

منطقه شانه دید یکر دخی طرف کار نامه رسم در هم اورنوبه
 دی غروس آرای و هم منطقه ترکیجه بک کلن دوز و جیه
 دید یکر جور از دچشم سیاه کوزی قاره عورنه هم تورک ماه
 دیک شواخا تونه هم منقشده برده نشین اولد طشره جفیه
 بیل قبا جامه قفتان دید یکر زبیه یا فقه کیر بیان دید یکر
 هم قیص و پیرهن کک کوملک ذیل و دمس دید یکر هم انکه
 دی سر او بل ایچ طونه هم شالوار نکه و او جفوره بند شلوار
 یا دخی لالعب و اکشالان دادرامباز و بنویس اکوز
 فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن ای فنداش او بنامه باز شمشک
 البصر مشرود فی العماره و هو فی الخیر شتام
 تنفع من تنفع من تنفع من
 بودینه ناک ویرانه سین یکم دیر که معمور ایده بن
 بنیاد اساس اولد نکل کا وید جا فرقا نیک

ارغاده بنادیر عرب هم کار ساز و بایجی
 قانی طاشه صلیب حجر هم فارسی سنک منار
 حانط چدار طاشد یا بوبیل فرسجه دیر لر دیوار
 سنک سفید مرر رخام دخی مد کلخ کسک
 خشت ولین کرج در ریارد وورقش اولد کورک
 دی نهر وروده دلخی جای هم دخیوی ارماغه دی
 دخی کرم آسیاب عند العرب طلعونه دی
 کلس و جض اولد کرج هداخی طین وکل جمور
 شحفه درازند و هلاک حفره مغاک اولد جفور
 صوچکیده دی مخاض یعنی کنر که آب در
 ای اغیلینه هاله هم دائره مهناب در
 هم عین و چشمه در بیکار یغی حقیق بیرو دیر
 اندیشه دوشمنک عرجه دیر لر آکا فکر

کرمه بایم

کرمه بایم ختام ایلجه کلخ فیهم و داخونون
 انبوب لولنه نایزه دایدان قورنه جرون
 دلاکه دی مالشکر و کیده سورجی ترکیجه
 بالوچه کاریز ارغه دبالامعلا در یوجه
 مینر آب و اولونا و دار صواب در همدخی ماء
 نبر اغه دی خاک و تر آب نار اتش او د بادیل هوا
 این تین بینا هر بنا لا ینفعات فی الاخره
 کرخان سیار ایجا سود ندارد روز حشر
 مستعار مستعار مستعار مستعار
 او بایار یسک بونده اضی اخرنده اینمز سکا
 المستعار المستعار المستعار المستعار
 مستعار فاعلن مستعار فاعلن
 هر کم او قویوب بازه فرهم اید ایشک کز

نورده گاه او کوز سولی بسمد در صباد
سکه دی آهن در مورتنه ولی گاه صمان

یوغ بیوندق ونیز زوله سمیق ز سیمه
مناس او کند بره به غاوشنك سوبله

اولد کجرب و گری تر لایرند و نم
فلحن ونطس شیار بذر بکر دو نم

برزگر انجی به حارنه هم دیدیلر
مزرعه اکثلاک و کشت زاره دیدیلر

داسه و قلیق سفار منجا و داس و اوراق
بیککه دؤپدن و داخی حصا داتفاق

لقط بشاق دیوشور و بخوشه چیدن معنی
دو ککه کوبیدن و داخی داس اینته سو

عشب و گیاه ترک ترکینه دیکاش اوت

دخی حشیش و گیاه خشکه قوری اوت

محصدا کوز در سبازر هید و منذر بیا

جوله شعبر آریه در بیل بوخی ابلا صفا

کیمو که قشیر کفه بید و وطناس خرمن

غله تخیل نمونه دخی طرور و ارزت

صبره و جاش نخیدر بیا از صباع او کچک

منجوع دس مزجک خمص نخود مشترک

اونمه فرهاک بشخور بغداد به حنطه کندم

ماش دخی مزجک درنج براد کدیم

کاشتن اکثلاک حرث زرع و اکندر و کشت

معنی و بیدنک بنمک و داخی نیت

جنت لاینا فدی صر بکم فی السرو ام ک نزدیک مرشاد شدم باشما

بانی نزد کلرک اولدم سزک البسوخ

البشر الثاني والعشرون في الامداد والاشعار بحزناكم

مستغفار مستغفار مستغفار

بيل معرفه ميوه بود نيانك وارو بوغن

كثيري امرو و مائتي صلود را بداد

انجاص الود در ارك زمان و نار و دانه

تفاح و الما اولد سيب ايو اسف حبل اولد به

فراسياد در هم كمر اسر فسيجه اسمي كلنار

دزاقنه دي شفتري نك تريجه ديك شفتلو

ميوه ميشد رفا كيه براسمي دخی اولد بار

مشمشه قيسي زرد لوفاكه ده دنا بر نوعد

موردند اولد حب الاس تريجه مرسين اشكار

دي هندوان فار پوز هم عريجه در جيس

بطيخه فاوور و خربوزه بادرنك وقتا در خيار

طرفه

طرفه دخی نو باوه در همدخی طرفه ديكل

هم باغه دبر كرم و رز جمعي و مدراينه زار

اولد غيب انكور اوزوم عنقود خوشه صلفي

غوره و حضر مدد فوري صبر ايله حلوا اولساد

نارنج نارنك در ترنج فوري اوزم موز و زيب

جوز ايله كوز اولد بيه قوز بادام بدام لوز اسمي وار

نخير و تن خرم ما و نمر شده بلوط اولد كشته

هم فندق ايله بند قی فصد قله پسته هب

عنا ب جيا دخی فرضاد توت يكلفت

فريس عربده مشرك غذا ايله صابون قيا شمار

اولد كدرخت و هم شجره عني اوله كوكل اخراج

غصن ايله شاخه دبداق فرع و نهها اطراف

شنا و فدان دخی نهال آجستان و ديك كاغذ

عرق ایله بیخه دیک کونک بز که ورق پیرا و یزار
دی سرو عرعرا اندزه چام و صنوبر اولد کیز
ایکده و کچد ز برفون کم هر زمان ویرمیه یار
شمشاد چشمیر اولد بفس صفصاف و سید اولد سکوت
جفن و تنگ کرد دخی ناک دلب آرس اولد چنار
قبا اغاجه دوجه کبالا درخت اولسه کر
پالیز بستان و حدیفه باغ کم اولد دیوار
زهر و شکوفه در چچک ریخا سپر غم فلک
سمن سمن دریا سمن روضه چچکلی باغی لار
اکامه دید غنچهها یعنی که طومر قاری
وزد و کل اولد مشترک شول و دین هم اولد
که خصام فاماد مت حیا ان فی الصدق الخاء
شود است نودر زندگیت چون رستنی در زانیت

مستفاد

مستفاد: مستفاد که مستفاد است
اول طوغری عمر که که طوغری بقدر در هب قورتولش
البوتیکات و کثرت اجزاء الخطار دمل
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
طوت ضمیر که محبت قامو خالق بائنا
فلله کوبرد بدیله هر دخی دیکل بپر
داخی شونیز در بوغ چچورک او تیدر
دارجینه قرقه دیر لهر هم قرقیل و میخک
ترکیبی ایله عریجه مشترک در آینه شک
حرمل اوزرک سیند در بوغ بیل سن اءکدای
داخی خردل هم سیرم ترکی قیای نیکرانی
دی سیند ان سرخ هم نره دخی حب الزناد
هم لیان اولد و نیزه ترکیجه کونلک دی آد

در کون اولد
در کون اولد
در کون اولد

داخی هم قنایه شفق کاسنی هم قصنی در
 زعفرانه دخی کرم صا و او ت بر اسمبد
 زنجفر هم اولد شنگرف کل آذ فر مو ک یاز
 زیر قون اولد سیرج هم سول کندر آل یاز
 زفت و قیره تکت دیک قاره صا قیز ترکیو
 عقص و ما زو شمع و موم هم مشترک بو ایکسی
 دیک بقا له تره فروش دخی سبز بحر
 برهن در بقلة الحما سمز او ت ای حالو
 قرع و یقطین در کدو قن خن کاهو مزل
 مشترک کجما و تورب هم بقلا ایلده دخی فول
 نوم و سیر اولد صرم ساق هم یاز بصل
 داخی باد نجان باینگان ترکیجه باد بجان
 هم جز اولد کزرها وج و لغت شلغم حلم

بر یکن

شمر

شمر هم طور ق او تی هم راز یانه ای دهم
 دی قصب مضر نیشکر شکر قیشتی آکا
 زاهنه دیک کرب فرسی کلم دی آکا
 خالف الشیطان والنسوان والنفس حذر
 رام مشوباد یو و باین هم نفس را کرب حذر
 فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
 اونیه شیطان و نسوان و نفسه پاک صقیل
 العشر الاربعة والعشرون فی التماز و الحروف و مل
 فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
 اونیه اینه هوس ایلد ایشی ترک ایدوب
 انام بن یوسن اینت متی کی اذ الجان
 هذا ابن بو ذاک اوادی هولاه بونلر اینا
 مینک از توید کسند از و منه اندر

بلای اوت مینا و از میان نبردن

بی مرا اولد که بکا هم شما انتم در سیر

دخی هذا اینک اشته ما و نا نحن به بن

فقط ولین هرگز و هیچ در احد و کس میسه

کیف انی نتم چون کر نه و الا بوقسه

منکر و الا انحن دیگر و آخر غیر

لائی تنی جبر انحن کم چند که نقد

لینت کاش کاشکی و کلا صیفین اولد زنه ار

دخی لا بدید که هرینه البت ای باز

ای شو دی ج چیز داخنی نه نسنه اولد

هم اولنک آنان هم در آنلر اولد

معك یا تو سنکله لک ترادی سکا

معه با او آنکله له اورادی آکا

انجمنه

انجمنه بونجلین مثل هذا دیدیلر

هنا اینجا به که بونده دخی و از ایسه

دی خه خه دی زهی زهی به به امانا

ای قنغی به کد ام این و فیده به کجا

لمر انیم ایچون لانه بوق عن زدن ایل

فی دروده بر علی اوزده در مع بابیل

الیناد اف پس و اولد اولسه دیدیلر

قیل و پیش اولد که هم بعد و یسه شودید

انت فی النوم فلا تسمع منی الکلمات

تو بخوابیست مکر نشنوی از من کویها

فعلات: فعلا ت: فعلات

سن اول و انجوده و د کلمه بندک سوزلو

البسماء و همیشه و زنی اسماء الطیور کامل

متفاعله فاعولان متفاعله فاعولان
ایدوب آفرین آکاسن او کو نور ایسک او کو

فوقش لک اولوسی دیدیلر سیمغ عینقا
دخی عیندلیب وبلبل دیدیلر هزار کویا

دوه قوشینه شیر مرغ عریجه دکنغامه
دی کبوتره کو کر جین دخی تازیجه ساهامه

دی عقیاب ال طوشخله رخه دال و قوطا
دخی کوف و هاهمه اوکی دی جیاهه هم قنیه

دخی کلکه که لقلق دجومه دیک بیغوش
بوا یکسی مشترکد عربسی فرسیلاوش

دیک کرکی به کلنک دخی ترکیسنه طورنا
دخی فری کول کو کر جین آد و زیشان ایلد

جد زغن و جیلاد دخی صفرو یازر طوغان

دی خروسیه دیک ویدنوسر تاوغه دجاج ماکیان

عقیق و کلا زده دیرلر شوقوشه که سفسغاندر

بوه به دخی عیش لانه دیکرادی آشیاندر

دی صفر جغه دخی سیار عریسه دیک زرزور

دخی کیشک له سرجه عربسی اولد عصفور

اری به دی نجل و زینور کوارده و کیندوقوان

دخی شب بروه خفاش دیدیلر براسه لاذ

دخی طبر و مرغ قوشد طبران پریدن اوجو

دیک پنجه سینه مخلبک چنک دخی جینق

خجل اولد کیک و کلک باشه باشق انجادر

دخی شیرک آد کرکس برادیده آق بابادر

اوکیکه فاخته دعی عریسه فرسی دیله

دخی کرچفو و سلوی دیک یلوه ترکی دیله

دی پرستود خط از او فرستد که فلان خیدر

بچه فرخ باور که فروغ جوته دید یک خیدر

دخی آورد که دی مرغاب که وز و بط قاز

دخی بیضه و میرطه نک آدین تخم مرغ یاز

دی غرابه زاغ و قرغه الا قرغه دید کافاق

دی طوزاغه دام و مصید فح و تله دید کافاق

دی شکار و اوصیدد که نجیر آوجی صبیاد

دی بغوضه پشه اویر سیکه مکس ذباب

هو منعیم و منع انا جابع و محتاج

او دهند و توانرو من گرسنه درویش

متفانان ففوان متفانان ففوان

او ویر مجید و بای وین آج دخی بخسول

الب التادس والمشر من المبرانات

مفسر

مفتانان مفتانان مفتانان مفتانان

خیل و حصا اسبه همد آن

دک فیر و قرغه هم ماد یاز

مهره به کتره دخی طای دیدر

ماخی بالان اتی برز وون اولور

دید کرو و سرکشته دخی

و شنه صهیل کشنده سیدر آنک

داخی ستور اولد دواند طوار

سیرج ایله زین واکری ایلیند

دی لکام ایله لکام هم عناد

داخی جزلم ایله قولانه دیک

ترکی و فترا که دی داخی رباط

ترکی اوزنکی دی رکاب مشرک

مشی بطی نرم رویه د دولت

اسفیدابین و هم قیرات

کمین و کیت طور و آندهی

اشهب و خنک هم بوزان دیدر

قوله آته دی سمنند زرد بود

اشک خرداخی حجاز و خشر

اگر ماسی باذک نهی اشک

باشنه افسار کلام و هم بولار

فرسخه هم داخی نکانی نمید

ترکجه دیزکی دیدک دخی اویاز

داخی دی طیفیره ز بر تنک تنک

رهوج و رهوار اولد هم چیقود

مشی بطی نرم رویه د دولت

باردم ^{بند} و تفرم ^{بند} دیکه کوسقینه ^{بند} صد رده به کوملار دیکسینه ^{بند}
 داخی سمر بر دعه در هم یار ^{بند} کوسقینه قویون و غنم عیان ^{بند}
 هم اشتره دیکه بجل هم دوه ^{بند} ناقه ابل مایه دیشینه ^{بند}
 دیکه سنام اور کوجیه دخی کوها ^{بند} سوط دیکه فچی به هم تازیان ^{بند}
 ثور دبدیلر او کوزه دخی کاو ^{بند} اینکه دیکه بقره مایه کاو ^{بند}
 عجله بوزاغی دخی کوسالده ^{بند} سخله جدی او غلا غبوز غلام ^{بند}
 صوصغیر اولدی جامو کاو ^{بند} نجه دی دیشی قویون داخی شیر ^{بند}
 تبس نهزار کج و معز بز کچی ^{بند} آخنه اینمنه دیر لر خصری ^{بند}
 اونه نبات دیکه گیاه اوناغه ^{بند} مرغی جراگاه دیکه اوناغه ^{بند}
 دیکه شبان راعیه داخی حویا ^{بند} مقلاع و هداخی فاونجی ^{بند}
 مرغی گیاه اولد کچرید اوناغه ^{بند} ذبح کلون ددن و بوغن مو ^{بند}
 شتری کوی اولد دخی شخو ^{بند} قرنه سیر و بونوزه مانند ^{بند}
 دخی ذنب دم که اوزون قویون ^{بند} الیه و ذنبه دی قویون ^{بند}

داخی نشانلو به مسومه ^{بند} ماشیه دی هم سیریه ^{بند} ریمه دی ^{بند}
 فاجتنب عن کسر قلوب الناس ^{بند} زنها را از اشکند دله ^{بند}
 مفتعلان ^{بند} صاقین ابلک خاطرینی ^{بند} دونه ^{بند}
 البوم الشان ^{بند} والنش ^{بند} في السبلان ^{بند} و حیوانات ^{بند}
 فاعلان ^{بند} فاعلان ^{بند} فاعلان ^{بند} فاعلان ^{بند}
 قوش دیر بیلن سلیمان اولد دخی ایتد وفات ^{بند}
 جانور جانلو به دیر لر بیل دخی حیوان ^{بند} آخی ^{بند}
 برنجی دزنده شمع شیر اسد بیل ^{بند} آرسلا ^{بند}
 هم سیر کوشه عناق الارض و هم قاره ^{بند} قولا ^{بند}
 شرزه غمزدند در نریجه ^{بند} آکر مو ^{بند}
 نمزه دیدیلر بیلنک براسمنه ^{بند} قیلان ^{بند} دیکل ^{بند}
 ضبعه کفتار دیدیلر ترکیسنه ^{بند} سرتلان ^{بند} دیکل ^{بند}
 دت بود فرسده اکا دخی خرس ^{بند} دیدیلر ^{بند}

دله سنساره دكبر حجه آكانم ديدلر

پارساك دى فریدد فرسیده دیرلر آکا پوز

دنب وگرکه قورد دیک خوک خنزیر در طکوز

اولد کازاوی بیل جفال هداخی دی کاشغال

ظی و آهودر کیک براسمنه دیرلر غزال

هم حمار و حشی به کور ترکیجه طالع اشکو

کلب و سگ آیت شیخ سکلاییدن اینک اورمکو

دلکی به روباهه دكبر حشی قعلک آکا

طوشینه خرکوش دیدلر سنده آرتک آکا

هنر سنور ابلاه گربه هم چنک داخی کور

قرد و بوزینه دخی میوند هم برآدی

فیل و بیل اریل و آرج اولد دخی هم کیرکان

هم کلام این غار دیرلر هم مغاره بیل بوز

دکتر یار و یارون

نقیب سوراخ دی دلك هم حجه درمباریلان

هم دك ثعبانه دخی مار سینه قاره یلان

لدغ لسیع اولد کزیدن دی یلان صوف قلاغه

دیک ابوار بعین صد باب هم قرق آیاغه

عقربه کزدم دیدلر زبرا اگری قویروغی

ابره سینه داخی نیش زبرا که وار آند آغی

فاره به موش زیانکار هم دیدلر کسکن

سوس غشه دیدلر کوبه به کاشا بی کور

قنفذه دك خاربشت ترکیسی کیریدر آنک

عنکبوت و هم تپنده درآدی اور محکک

هم ملخ اولد چکر که داخی دیدلر جرید

داخی صاق غه کینه بیل ناز بجه دیرلر قراد

علقه اولد زلو هم ترکیجه دیرلر سلوک

هائمه اولد کيل مجننه ديديلر اکا بوجک

نيله دی موره قرنجه قله دی بت هم سيش

ديديلر بر غوثه کيك هم بره ترکیجه اوثر

بحر و دریا درد کیز هم شور طوزلی دراجاج

موج و خیزاب طالعده درد وارگر اب بورعاج

اولد ساحل هم کنار دریا د کیزک فرم کی

هم دریاک نجی و هم زرف و رمل و قوم و ربکی

ان اردت النصیحتی قبل و اعلم به

کرمیهای پند از من کبر و کار کن باو

فاملا تن فاملا تن فاملا تن فاملا تن

اسنرايسك اوکرتی نیند تطوت ایت عمل آفی

البرکات منور العشر من شهر رمضان

من اول شوال من شهر رمضان کسه یه بوفد ثبات دینیه کیدر کلر

اعرج و نیک افسا و اول و لوج شتا

اعمر و ناینا کور اعوج و کج ارید

دی و جمع عینه کوز اغریسیدر چشم

شیکور اغشی دینور کوز کوزیجه

اعین و چشم فرخ کوزی بولک اوله

احدیه دی کوزیشت ارفسی بولک ایه

اشقره دی زرد قامه دیکر صاردر

افسح ایه با کسر کبر آدینه

الغنه دیکر کج پلنک اولور شتا

ایرینه ابرش دیکر اخی لاملویه

تولول ازخدر سیکل ایکم دلسر لال

اولد صداع درد ستر کجه باش اغری

صفیر هم بارقان اولد در صابلق

سینه یرون آمد افسس و کوشی جقو

دی جیبر و جیبره صیار مغه

دیمار و دینل جیبار درد و و جمع اغرید

داخی قین کوز لیه اشمل کیشم

جدر به هم دایمغور دیدی

اغور و کجیم دیکر کوزی کور اوله

مجنور و دیوانه دیکر آله دلور مشر

مقعد دی کوزی و مده دیدیلر

السز بی دست دی دایمغور اشمل

وجه عبوس تر شروی کوزی بقیند

دی ورم اما سدر کوده هم ششلا

اوکسور کسرفه دیکر اخی دیر

طوشیه سر کشته دیکر باجور نسو

سینه یرون آمد افسس و کوشی جقو

وند فراق آنجقدر که غمک فارغ
 دی خفتا و طبع بدیورک او نامه
 دی خدا بنوسید اعضا او بنو
 خوفله رعیم و بالک هم فرزند
 اطرش اصرم کرم صاغر جرمه و باره
 دخی که نمک که مطا و فضا دیکل
 ستمه ییت دید بار ستمه خدا دیکل
 عینینه بر لوح داخی و اندام است
 درخو و کوشک اایسه آدا دخی است
 در دین و بالود هم عرب و خمر ازده
 قریاشن قزاقش و شری و هم سر خیزه
 جدد درین دین و بیجا جعفر
 دردنا و اولد مخاض و منی طوغور
 قیام ایله در صبر و صبر و صبر
 شمه سبک و مملک یعنی کجه و سبک
 بیوش و غشیار و غشیار اولد
 هده مضا حکم باکم آن تفقوا
 ایسته آنخار کوز قاپور آب ایسته

البتة التاسع والعشرون في المنكرات
 نعم انما انما فعلا
 اكابر يكابد من زمكسنا شاهك
 كينا اولد كشت همدخی دیر کر کلیسا
 دخی نصری کاورد همدخی مع هر تر سیا
 برهمین اولد کشت همدخی دیر لر زهبا
 جلیبا یعنی صلیب خاج دیدیلر تو کوهان
 دخی ناکر دیده کافر که اینا منرا اصلا
 کوسنر شرایله نمایش پیل ذرق و دریا
 صنم وینکر بوت مکر و بوکیدر افسون
 بی شناس آکلز ایه آکا دیر لر مغبون
 حبله در آل و سکا لرد حقد و کینه یز
 لغنه دبد یلج داخی دیدیلر نفرین
 آوغنه باغی دیدیلر دخی دیر لر میرا

دی خطا ذنب باز و صبح دخی آگه کنه

دخی را مشک و مطرب جالچی ابر بلچی

پاکوب و در قاصک آدی اوینا بچی

دیگه اواز سازد پدیده جالغوجخانه

سامع و دخی شناینده آنی دکلینه

دی تغنی به سراییدن و ابر لامق هم

دایره ابله دقه هم دمبره دیرلر افه

لعب و بازیدن اوینو کوی و کمره هر طوبه

صوبکان ایله چوکان هم دجوکار مچوبله

طبل و طاول دهل و زورنیه مزمار سور

اولدی هم بوری نفع و دخی دیرلر کرنا

دی بیاب ایله کانه دخی ترکی افلق

دی صفیره به دچنک و دخی هر صفاق

دخی منور ایله شیشنا دخی چنک آلت ساز

عود و بریط له فیوز جمله سب پر آواز

کم فکر لویه بداندیش دیدلردخی حیو

فانده ایتی به دی فرسیجه دیرلر کاسود

خمر و می باده و ساهمدخی براسمی سچی

قدح اباع و پیاله نوش و شارب ایچجی

فاسق و باطل یونس ایشنی بی سرو سامان

دزد او غریبه کاصن جمعی لصوص و دزدان

دی فطاع طریق رهزن ایله یول کسچی

اولکه خونریز اوله سفاک اکاددی قان دوکچی

دخی قلامنه دیکل کینه و بیان کسچی

دیگه غمازه سخن چین دخی تمام قویچی

وسواس اندیشه بد کردخی سلده بچی

ساحر و جازو دید بکار دیر بر روی
 دیک اجر نیرا بنه سخره دخی هم شکار
 فاسد و بدیر از کس ورنه و عیار
 اولد کاسه د کسه لیس ایکنک
 طمع و حرص و نیاز مند کثره سومدک
 دی حلال اولد شفا و اولد مباح اولد
 اولد سخت ایله شفو و صبح و مسا اولد
 دی مثل قصه حکایت دهم آفسانه
 دید بکار دنیا و خوبیل دخی هم شیطانه
 دخی دمارده سیر کشم او در باش چکی
 دخی اخیر گویند کاهن دیکه فاجی
 دید بکار دتوئه کشخان اولد غیر نشن
 اولور اول خور و ذلیل و دخی حرم نشن

دی خبیث ایله پلید جیفه و لش مرداره
 دخی هم رشوته فرسیجه دید بکار
 بدعتنه دیکه نو آورد اولد یکی ایجاد
 جرعه جالد دید بکار فرسودا درگاه
 غافلجه د کج قلامغه دغدغه دخی
 دخی مر جوجه و بر موزه به صال الحفنه دخی
 چشتا کاکرمک اروع جبرک و وسخ دی کین
 دی بورکلو که جرات د فرسیجه چیره
 نوم و خوابنده دوشنده کجه ایله قورقو
 آکا کاپوس و فرنجک دخی آغریا صمو
 مستراحه دی قدمگاه و دخی چشمه لیک
 فشیقه داخی دیکل سر کین ایله هم سرقین
 آله آردنجه صفین غیبی قوازی کین

اولدك غش قالب و دغل ك صقین آند سوزی كر

سز نكون باشی آشغی به منكس دیدیلر

ایکی یوز لویه منافق دخی دوروی دیدیلر

اولد فایا ك جنب همد دیرلر مردار

فاحشه زاینه غر دوسیه دیرلر زنیار

كلما قلت من النصع لك انا اقبل

هر چه گفتم كه زبندی ترا اورا بپذیر

فعلات فاعلات فاعلات فاعلات

نه دیدمسه كه او كوندنكا آخی قبول ایت

البر التلا ثوب بحر طویل فافات شش و مری

فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات

کیم سكا كلك ایدر سه ايله آكا طیبیات

جنتك دیرمشت تریجه اسمی و جمار

ایض الویه و سفید و کیر دیرلر نور آق

پس جهنم اسمنه دیرلر دخی طمو

اوله کافر لر حبس طو ترقی فروزینه نو

بیل او کون و عظم و نصیحت دیدیلر همدار

نیک بخت اولد او غور دخی دیرلر آک سعاد

دی قشمو اختلاط و امتزاج آمیختن

ریش و پاشیدن دی صابن صابن و کک بختن

اضطباع برینلو خفتن دیکان یا تمقلغه

اعتصام ايله دیک زنها رصا قفقلاغه

طی نور دن دورمك وطن صابن و پند شتر

هم تیقن سترمك و همد دی انكاشتن

داخی احصاء در شمر دن یعنی صابن بقدر عدد

چار دیه دیرلر کزیر و همد دیرلر مبدد

کوش زدن حسن در ولی بر کسبه اور متوفی

قندیل و مصباح سراج و هم چراغ و چراغ

هم توقع در اصل داخی رجا او ممقاید

هم قریب نزدیک بقیند در و ابراق در عید

قبلی اور بر مکه افشع اردموی بر خواستن

داخی استعلا بوجلمک همد افراختن

انداس فرسودن و محو و جوریک اولماغه

هم فراموش سهو و نسیان داخی او نماغه

قطع ایله دگر داشتن همدخی کج کرد

داخی بر معنی قطعک هم بریدن کسمک در

هم شناسختن دید بیلر تفهیم ایلمک کلمغه

وزنه سنجیدن دید بیلر همد طار متقلغه

دید بیلر تحریض و هم قندرمغه افزولیدن

هم تمشع در سلمک فارسیده مالیدن

اجتناب و دور شدن یعنی ابراق اولمقدور

دی رجا نیدن نجات و دخی فورنمقدور

بس تحضن در در اغوش دا بیل فوجاقلو

داخی تفضیل بیشترین خواستن آنی اولو

داخی تحسین آفرین یعنی بکتمکل کرد

اولد بخشیدن سخاوت دا جو مرد لکدر

نزق و جفاسیدن دید بیلر داخی بایشدر مغه

عطسه و اوشنوشه دبر لر همدخی افسر مغه

دینه و ام و بورج دید بیلر جلوعزیم و و امدار

هم آدا اولد او دشمنک همد دبر لر کزار

هم فرستادن دیدک ارسال کوند مرککه

دی ارا و تد نمودن یعنی کویستر مرککه

سخت کردن یعنی الحاج ایله سورمک کسبه

دیدیلر فاخر و جبر خوب کوز افسنه به

دخی اعطا اولدک دادن دیدیلر هم ویرمه

همدخی انیان دیک آوردن و کئورمه

دخی اذراک و رسیدن دیک هم اوشمه

دیدیلر تقسیم و بخشیدن دخی بولشمه

هم هراسان دیدیلر فورقاغه همدجیان

شوریدن تشویشد یعنی دلورمه هرزما

برکات افزون شدن ترکیجه هم آرتمانغه دی

نقص و کاستن دیدیلر همدخی اشلمه دی

هم تفلت دردهانیدن دیک بوشانمغه

دخی تشیب و رها کردن دی صالیورمه

بیاییدن دیک تسلیم و خجلشمنغه

دخی

دخی کوبیدن تکلم دیک سوزسوبلمکه

همدخی تصدیق و باوردن اینانمغه دی

دخی تفریق جد کردن ده آبرمغه دی

بلع بوتوق درفرو وردن دخی دبرلرکما

عصر اصرمق هم کشدن دخی دیدیلر بیره

پس تختن مهر بانیدن فایرمق سودیک

راحت و آسودگی دکلنک ای مردک زین

جمع و همدخی برکد مک فرهم در دیک

قول در بعنی دینک فرسجه کفتن در دیک

قبلا و قال و سوز و ساود در دخی دبرلرکفتن

بوز بوز اولد مواجر فارسیده رو برو

غزوه آمک اوق همدخی تختن پن ماه

شاهده طابق دیدیلر فرسجه دبرلرکواه

دخی کنکل در خورانه هم عریجه در مزاج

یامداد و فجر ابرته طلک بکر آجلق صباح

ظهر و پیشان او بید و فتنی ضر و جانش قوشلق

عصر و دیگر در ایکنده مغرب و شام لختا

بیل عیشا بنسود در فرسیده خفتن در آدی

قبیل صلیوة خمس پنج اوقات و بش و فتنی دیک

پس ناسفله تلف هم تحسیر از زمان

اولد کیشمانلق بمک روح و روانه دیک جان

هم تفتی کو کلی طونجقاغه تنسیدنا دیکل

زلق این سورجکدر در فرسیده لغزیدنا دیکل

لف تنیدنا یعنی صار مق سایدنا از مک

بر کرفتن در یکدم مک بیل عریجه دیک مخو

احتلام و خواب دیدن هم دوشی از مقدر

هم خیال اولد نمایش کوزه کور نمکدر

د اخی تخرق و دریدن دیدیلر هم بر تمغه

همدخی خطف و زبودن دیدیلر بیل قایمغه

زمزمه منکیدن و د اخی کو مرد نمکدر

هر شمایات شادی دشمن عدو کلکدر

سوق و براندن سور مکعدو و تیکابو مک

مطهرن همد آرا میدن و د بکلامک

هم کشیدن سحر و جکک کج چنکک دشوار عسیر

دی معاونا الوونیجی فرسیجه دیک دستکبر

دی کربختن اولد قاچقون د اخی هر بیلد فرار

قورتاچقون بر مفازه دیک جای دستکار

پس عنیاد اولد سبینه او نکولت یعنی کم

هم فرومایه دی اصل الجفغه دخی لکیم

مانند غلط و بخلی علم دانستی بلاك
فقدو كم شد یعنی بتمك نظم پیوستن ديزك

مشورند و طاعتش بتمك صلاح اندیشه

فتنه به آشوب ده دیدار فرغیسته به

بیل غضب و نشانند دیکمك اشجاری بیره

نقض و افشانند دیدار میوه بی ستمك بیره

میوه خوردند و نشانمك تفكه نقل ابله

دی نشاط اولد سرو و رخسار سونمك لك ابله

هم قبول ابله پسند ابله بکنمك کدر

اطلاع و همدانستن بلك کدر

فخ و نابخشنه در رفتار بوز و قاون اولسك

رزق و روزگرنده لك ملح ابله طوز اولدنيك

رايحه طيبه در بوی نيك ابر فوق

ماه و زده دگر دگر و دخی دگر دگر صوبو

هم دگر می کرد مدد و الدف تحفه شیدراو

بیل شتنامه بیلغی از قرقله دستنبودراو

قاچواور نمك اولد تغلبی یعنی در بستان همان

عینه به دك ایشك همدگر دگر لرستان

فقل و مفتاح و کلید آنخیز اولد مشترك

بیکله عصفور قاچومندالی بلك كرك

کیش و زو رفتن دی سبورمك ارضه بر دگر زمین

دخی ببرا آینه سرداب دخی زیر زمین

زلزله لرزیدن و بر دتره مك شیئ نسینه

هم مذذب ابكر جکلی یعنی میان و جبر

قله شیخ طاع دپه سی طاع و جبل براد کوه

عقبه کوه بلك قورقوبه دی هیبت شکره

دی جهت جانب طرف سمت ابله و اولد کیکا
بس لیل اولد کولا و ز دخی دیر لر دهنما

حد و حافه حاشیه صنور قرالک و هم کنار
قمر و بن دیب هم انیس او کوردخی هم عکسار
غلبه انبوه و جوقلن چار شویازاد و سوف
صورت نه تندیس دیر غیری اغنلر دجوق

شعله و روشن ضیایه دخی آیدنلق دیک
عتم و ظلمت در دخی ناریک و قارنلق دیک
صحنه دی تندستی همدخی کصبا غلو
هم قاری فیروز اولدی همد او کافلق

لک و منفرد ایچ دبدیلر قشر و پوست اولدی قاتی
منصل پوسته در همدخی دیر لر اولشوق
هم عین ابله و پنهان دخریب بیکانه یاد

آشنا اولد معارف هم بلش ای خوشنهاد

دی شوق بدبخت بر امنش شکاف اولد بارز

قار و اوفسطاط و خرکه کج کازه آلاجو

مقبول اولد زنکی همد دی مختیار
نصل و بیکان اولد دمرن او کزید هم

اولد شفاف و دخی خشنده دخی بارلاق

دخی شستگاه و مفیل شول بر کم بر نالو

هم لبیب اولد عقلو هم نظیف و بالک آری

هم شدن اولد سفاهت بیی در سری

عشق سودا دخی مجنون و دلی دیوانه وار

عاشق اولان اولور آنشیلودخی هم شرم دار

آزمندا اولد بحر بصر و هم هلو و کوزی آج

او نشاند هدف همدخی دیر لر اولچ

جعبه کیش ترکش قور و نیردان اولد کصدا و

دی و ترنار و کیش سکینه کار دوهم بجاق

آشتی صلح و بار شمنی هم بها قیمت دراز

لوم و خشن خارجور و جوب بعض و برخ اولد

چار در هم سایه توکشی موت و مرک اولد الوم

هم قدیم دیرینه اوکدین خیاک قریه هم طلوم

اصغر و کهنتر کچیرک مهر تراکیرا اولور

داخی مهر ترا اولوسند درج و بایه در آتو

قوة و زور اولد نیر و همد ترک کج کج

نله رخنه در کد کحفنه پاک کفر اوج

هم سزاوار اولد لایق هم جدیرو هم آخری

اولد باهودیکنک داخی عجب در عصا

دی مهتا اولد آماده بر اقلمش تمام

بیل مدحرج زقت بومر و مثل کونه کیبی فام

باز کونه ترسنه عکس شازیلوس اولد عبا

عند نزدیک من فتمده کوی محله در او با

اقافه بی خسته دیر لر یغنه سنتسزدیمک

هم عبت بهوده شید یعنی اصیسزدیمک

بیل جبله مادر زاد یعنی یارا دلستی

خلق و خو هم خود رخبر عجیب بوغراشی

دیک بزانو نشستن یعنی دیز جو کمک جشو

صد و زنکه دیک پاس هم ستم و زهر اولد اغو

بیغه قاوا اولد دخی هم دیدلر آکاسو خان

هم جراب اولد طفر حق فرسیده دی انان

دیک سنکسنانه مجر شول بیه کم طاشلق

دی نفقه به هزینه همد دی خر جلق

صفحه
۱۰۴

مجموعه

ایکینه صرجه در همد دید بلرز حاج
فیل کوکی اولد بیلسته ددی آکالاج

دخی قبیان مانده بورغون برك و محکم استوار
فانغ و خرسنده اول حق و یرد و کینه اینمه زار
قطعه یاره یارجه اجل و هم برای بجوند در
هم مقدم در سلف پیشین داک او کدین در در

اوق سیهام و فرجه اسلوب راه و یول منولدر
قوری بلج قدر کل خشاک و داح صالصالد

یوفر و جقمق عروج ایله صعود برآمدن
هم نزل و آشاعی اینمک یعنی فرو آمدن

اندرون شدن و لوج اولدی که کیرمک ایچرو
بیرون آمدن و خروج و داح جقمق طاشرو

هم فرات و عذبه دیک آب شیرین طنا و صو

آخر

آخر الامر دیدک انجام کار اینتک صوگو

ضو فرهم روشنی ماه یعنی بیل آیدینی
کیف حالک نیجه حالک فارسی چه میکنی

قد و فغ قلبی الی ذالک الزشاه مالی مجال
دو شید اگر کلم اول رشایه فالمدینه قرار

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

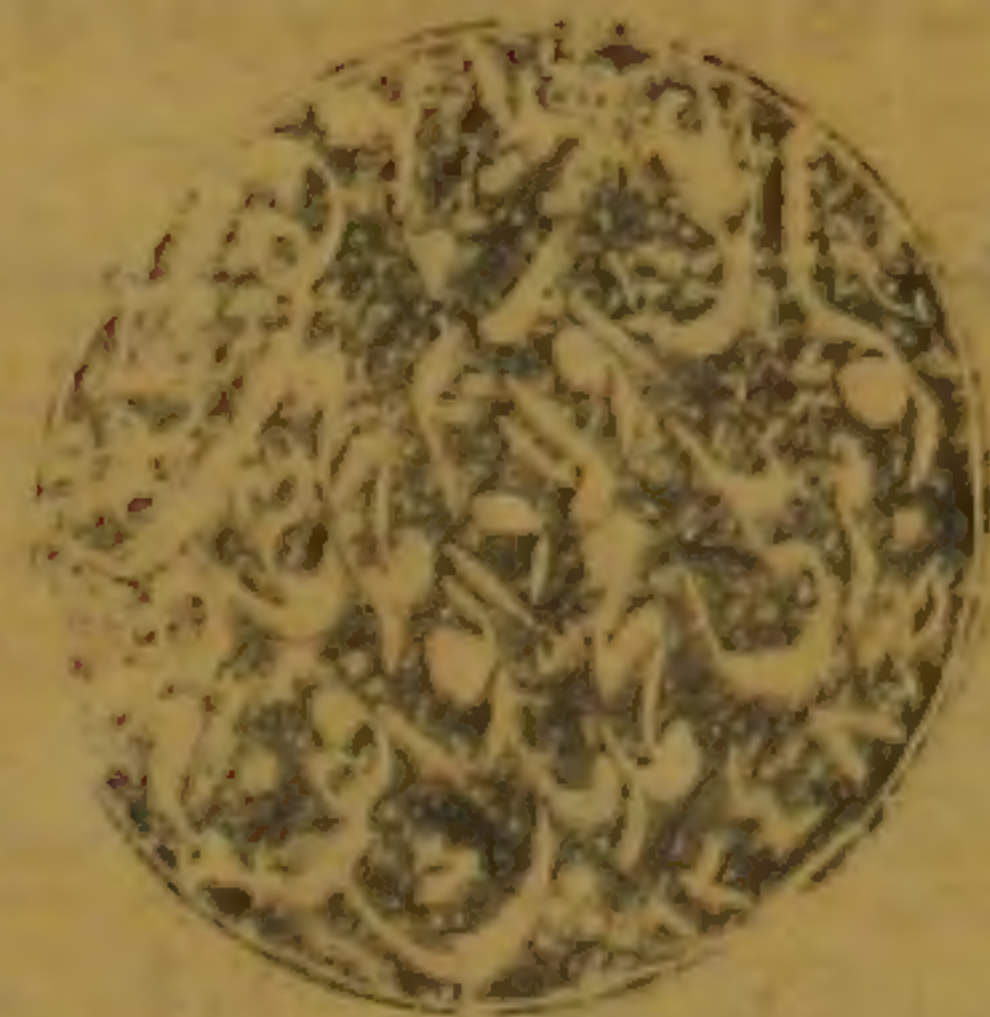
سن اگر اغلا اگر کل فانیدر هر نه که وار

خاتمة الكتاب

حمد لله که کتاب اولد کتمام	لطف حق که چون بولد ختام
نیتیم ایله خدا اید مناب	انفلاع ایلیه هر بر احباب
شکر نیرد انه که اتمام ایندم	کتور و ب اهلنه اهدا ایندم
مستفید اولما و قویا جانلر	بنی خیر ایله آکا لر آنلر
غرضم خبرد عادر آنجو	نفعنی کوره او قویا مطلق

بِالْهِ وَرَحْمَتَيْهِ دَائِمًا
وَحَمْدُكَ كَيْفَ يَخْفَى

۹۹۹
۳۳۳
۳۳۳
۳۳۳

۵۴ در

عِيَصْلَان

عِيَصْلَان عِنَا صِل بِاَصُوغَانْدَر

